

1. Õppeasutus

Järvamaa Kutsehariduskeskus

2. Õppekava nimetus

Täienduskoolitus tööks sügava liitpuudega isikutega

3. Õppekavarühm (*vastavalt rahvusvahelisele haridus- ja koolitusvaldkondade*

klassifitseerimise süsteemile ISCED-F 2013)

Sotsiaaltöö ja nõustamine

4. Õppekava koostamise alus

Õppekava koostamise aluseks on Sotsiaalhoolekande seaduse § 86 lõike 7 alusel kehtestatud Sotsiaalkaitseministri 21.12.2015 määrus nr 71 „Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituste kavade, koolituse täpsustatud mahtude ja sisu, praktilise väljaõppe läbimise ja lõputöö koostamise kohustuse ning õppe lõpetamise tingimuste kehtestamine“ § 1 (Tegevusjuhendajate koolituse ja täienduskoolituse kavad).

Tegevusjuhendaja tase 4

B.2.1 Kliendi sotsiaalsete oskuste arendamine

B.2.2 Kliendi tegevusvõime arendamine, säilitamine ja toetamine

Hooldustöötaja tase 4

B.2.5 Töö erivajadustega inimestega

Järvamaa Kutsehariduskeskuse tegevusjuhendaja eriala.

Sotsiaaltöö ja nõustamise riiklik õppekava

5. Õppe kogumaht ak. tundides

Maht 40 tundi, millest 17 tundi on praktiline töö koolikeskkonnas

6. Õpikeskkonna kirjeldus

Järvamaa Kutsehariduskeskuse auditoorium ja sotsiaaltöö ja nõustamise õppe läbiviimise väljaõppeklass

7. Sihtgrupp

Madala või aegunud erialase kvalifikatsiooniga erihoolekande- ja rehabilitatsiooniteenust osutavate asutuste töötajad (tegevusjuhendajad, sotsiaaltöötajad, hooldustöötajad, tugiisikud), kes puutuvad kokku raske ja sügava vaimupuudega isikutega, kus vaimupuudele lisandub ka teine diagnoos, mis takistab oluliselt igapäevast toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus liitpuudega isikutele). Samuti võivad õppida erialase hariduseta või aegunud teadmistega eakate- või erivajadustega inimeste abistajad, omastehooldajad.

8. Õppe alustamise tingimused

Keskharidus. Kasuks tuleb eelnev töökogemus erihoolekande- ja/või rehabilitatsiooniteenuseid pakkavas asutuses

9. Õppe eesmärk

Koolituse läbinu juhendab, nõustab ja toetab raske ja sügava vaimupuudega isikuid, kus vaimupuudele lisandub ka teine diagnoos, mis takistab oluliselt igapäevast

toimetulekut (ööpäevaringne erihooldusteenus liitpuudega isikutele). Koolitusel osalejad saavad töötamiseks teadmised seadusandlusest, igapäevaelus juhendamisest, nõustamisest, kõrvalabi andmisest ja järelevalvest. Saadud teadmised rakendatakse nii praktilises igapäevatöös erihoolekandeesutuses kui abivajaja kodus, et parandada raske ja sügava vaimupuudega isikute sotsiaalseid oskusi ja toimetulekuvõimet ning tagada neile vajalik kõrvalabi.

10. Õpiväljundid

Koolituse läbinu:

- Teab sügava liitpuude olemust ja sellest tingitud tegevusvõime eripärasid ja arvestab nendega klienditöös
- Toetab raske ja sügava vaimupuudega kliendi igapäevast põhitegevust
- Teostab asendravi ja kasutab tervist säästvaid töövõtteid
- Hindab abivahendite ja tugiteenuste vajadust lähtuvalt tegevusvõime eripärasest
- Kohandab kliendi tegevusvõimet toetava keskkonna, planeerib ja viib läbi tegevusi vastavalt isiku vajadustele
- Valib kliendile sobivad alternatiivse kommunikatsiooni vahendid
- Teab probleemse käitumise olemust, kasutab töötavaid probleemse käitumise vähendamise võtteid
- Rakendab meetmeid ebastabiilse remissiooniga kliendi toimetuleku säilitamiseks.

11. Õppesisu

Auditoorne töö (23 t)

- Sügav liitpuue ja sellest tingitud tegevusvõime probleemid (4 t)
- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2 t)
- Asendravi (1 t)
- Ergonoomika (t)
- Abivahendid ja nende kasutamine (1 t)
- Keskkonna kohandus vastavalt teenusel viibiva isiku vajadustele (2 t)
- Alternatiivsed kommunikatsiooni vormid (2 t)
- Probleemne käitumine (4 t)
- Psüühikahäire ja ebastabiilne remissioon (6 t)

Praktiline töö koolikeskkonnas (17 t)

- Teenust saava isiku toetamine igapäeva põhitegevuste sooritamisel (2 t)
- Asendravi (1 t)
- Ergonoomika (1 t)
- Abivahendid ja nende kasutamine (3 t)
- Keskkonna kohandus vastavalt teenusel viibiva isiku vajadustele (2 t)
- Tegevuste planeerimine ja läbiviimine (2 t)
- Alternatiivsed kommunikatsiooni vormid (2 t)
- Probleemne käitumine (4 t)

12. Õppemeetodid

Loeng, rühmatööd, arutelu

13. Iseseisev töö

Puudub

14. Nõuded õpingute lõpetamiseks sh hindamismeetodid ja –kriteeriumid

Õpingud loetakse lõppenuks, kui õpilane on osalenud õppetöös vähemalt 70%, sooritanud praktilised tööd. Mitteeristav hindamine. Koolituse läbimisel väljastatakse osalejatele tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud.

Hindamismeetod	Hindamiskriteeriumid
Praktiline töö nr 1	<ul style="list-style-type: none"> tegevusplaani koostamine liitpuudega kliendile (reaalne klient või näidisjuhtum)
Praktiline töö nr 2	<ul style="list-style-type: none"> sooritab ergonoomikavõtted

15. Koolituse läbimisel väljastatav dokument

Koolituse lõpus väljastatakse tunnistus, kui õpingute lõpetamise nõuded on täidetud. Koolituse lõpus väljastatakse tõend, kui õpitulemusi ei saavutatud, kuid õppija võttis osa õppetööst. Tõend väljastatakse osaletud kontaktõppetundide ja neis läbitud teemade kohta, kuid mitte juhul, kui õppija osales vähem kui pooltes tundides.

16. Koolitaja kompetentsust tagava kvalifikatsiooni või õpi- või töökogemuse kirjeldus

Urve Tõnisson

Lõpetanud Tartu Ülikooli arstiteaduskonna õeteaduse osakonna (1998.a) ning Mainori Kõrgkooli rakenduspuhhologia eriala (2007.a). Erihoolekande ja rehabilitatsiooni valdkonnas on ta töötanud alates 2001. aastast nii terapeudi, koolitaja kui arendajana. „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest. Täiskasvanute koolitaja, tase 7. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise valdkonna täiskasvanute koolitaja alates 2016.a.

Ain Klaassen

Tegevusterapeut (Oulu Piirkonna Ametikõrgkool) 1999, Sotsiaalpedagoogika (Tallinna Pedagoogiline Seminar) 1996. MTÜ Hoolekande Ekspertiisi- ja Nõustamiskeskus (HENK) tegevusterapeut alates 2008.a. Rehabilitatsioonimeeskondade spetsialistide koolitajate koolitus (Tartu Ülikooli Pärnu Kolledž 2009 a) ja omandanud käitumiseksperdi eriala (Blankers&Hage Holland 2015 a.). Omab praktilist töökogemust tegevusterapeudina nii raske ja sügava vaimupuudega kui liitpuudega lastega ning täiskasvanutega, samuti psüühilise erivajadusega täiskasvanutega alates 1996-ndast aastast. Rehabilitatsioonisüsteemis on ta tegutsenud alates 2001-st aastast,

tööd täiskasvanute koolitajana alustas 2000-ndal aastal. „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise valdkonna täiskasvanute koolitaja alates 2016.a

Monika Salumaa

Tegevusterapeut (Oulu Polytechnic Soome 1999), ratsutamisterapeut (Tartu Ülikool 2006) ja käitumisekspert (Blankers&Hage Holland 2015). Päevakeskus Käo Rehabilitatsioonimeeskond, tegevusterapeut alates 2014.a. On Eesti erihoolekandevaldkonnas tegev alates 1993.a ja omab kogemust kõigil erihoolekandeteenustel. Ta on loonud ja arendanud erinevaid erihoolekandeteenuseid ning osaleb eksperdina uute teenuste käivitamisel (SA Autistika, Kohtumäärusega laste teenus Imastu Kool-Kodus). „Tegevusjuhendajate käsiraamatu“ üks koostajatest. Täiskasvanute koolitaja, tase 7. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise valdkonna täiskasvanute koolitaja alates 2016.a

Marika Tirmaste

Oulun Seudun Ammatikorkeakoulu, sotsiaal – ja tervishoiu eriala spetsialiseerumisega füsioteraapiale 1999.a. Töö dementsussündroomiga klientidega, Tartu Tervishoiu Kõrgkool 2016.a. Eaka toimetulekut mõjutavad tegurid, Tartu Tervishoiu Kõrgkool 2017.a. Ergonoomika täienduskoolitus, Tartu Tervishoiu Kõrgkool 2017.a. Tegevusjuhendajate koolitamise kogemus alates 2000.a. Sotsiaaltöö valdkonnas töötamise kogemus alates 2000.a. Järvamaa Kutsehariduskeskuse sotsiaaltöö ja nõustamise valdkonna täiskasvanute koolitaja alates 2016.a